

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

Cap. III. Scotia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

§. 5. *Politia Valliæ.*

IN ea partem insulæ compacti sese tutati sunt fortiter Britanni, & plerumque Anglos malè mulctarunt: adeò vt Offa Rex Merciorum eos à suis finibus prohibere coactus fuerit Vallo, cuius vestigia etiamnum videntur, & dicuntur vulgò *Claud-Offa*, hoc est *Fossâ Offæ*.

Remansere ergo Valli sui iuris sub Regibus suis, atque Principibus vsque ad Henricum III. Angliæ Regem, cuius filius Eduardus primus *Valliæ Princeps* nominatus est. Eius enim auspiciis bellum Vallicum profligatum est, cæso Vallorum Principe Leolino, & hæc Regio Angliæ contributa; ita tamen vt seruaret leges suas, quæ demum regnante Elizabetha abrogatæ sunt, & earum loco Angliæ subrogatæ, ita postulante Pananglio, cùm iam sub Henrico VIII. Monumethensis Comitatus à Vallia reuulsus esset, & Anglicis ditionibus annumeratus.

§. 6. *Lingua Vallorum.*

LINGVA antiqua Britannica, in tres dissipata regiones Valliam, Cumbriam, Cornubiam, in duabus postremis ægrè constitit, in Vallia perdurat, & consistet nisi per Anglos steterit qui eam exterminare moliuntur.

CAPVT III.

Scotia.

DE hoc Regno sex quoque consideranda offeruntur; Nomen, Quantitas, Qualitas, Lingua, Mores, Politia.

§. 1. *Nomen Scotia.*

INVARIANTUR qui hoc nomen deducunt à filiâ Pharaonis, aut à Græco Σκῶτος quod ex furto concepti sint, aut voce Saxonica *Scot* quæ aceruum sonat, quod ex multis populis concreti sint. Nam ita dicti sunt à voce *Scutten* quæ *Scytham* significat, quia mo-

ribus & origine Scythæ erant. Vnde in versione Anglicâ Orofij per Regem Afredum, semper pro Scotis legitur *Scythan*, quoniam voces illæ omonymæ. Dicta est item *Alban* & *Albain*, non ab Albano illo filio Bruti fabulosi, sed quasi *Allabany* voce antiquâ Scoticâ, hoc est, altera Hibernia, ob rationem infra proponendam, cap. 4 §. 1.

§. 2. *Quantitas Scotia.*

Latitudo eius desumitur ab vrbe Leucopibia *Vwithern*, ad Promontorium Orcada *Torfuti*, ac proinde excurrit ad 220. M. P. hoc est ferè centum Leucas Scoticas.

Longitudo autem, seclusis insulis, ducitur ex Promontorio *Bucquay-ness* ad *Ardemouthe-Head*; quæ distantia ad maiorem circum reuocata dat 200. P. M. seu circiter 90. Leucas Scoticas.

De *Circuitu* nihil statui potest, ob creberrima æstuaria.

§. 3. *Qualitas Scotia.*

REGIO tota frigidior, frigus tamen vaporibus existentibus ab æstuariis, atque paludibus infringitur. Hic nascitur nobile hordeum ex quo ceruisia coquitur paris cum vino acrimoniæ. Lupi hic ferocissimi, & nisi obstarent generosi canes tota regio periclitaretur. Cervos innumeros alit, quorum audio in vnâ venatione publicâ nobilium 1000. vel 1500. iugulari. In syluâ Caledoniâ Boues Syluestres candidi, leonum instar, iubati; sed omninò iam pauci, ob crebras nobilium venationes. Habent hoc singulare quod nunquam attingunt herbam quam homo tractarit, aut calcauerit.

Dat hæc Regio ferrum, plumbum, sulphur, argentum, lazurum, lanam exquisitissimam: imò etiam electrum, seu succinum in grandioribus massis ad partem Orientalem collectum.

§. 4. *Lingua Scotorum.*

Hic duplex lingua, *alia* eorum qui degunt in cultioribus locis, hæcque dialectus Saxonica est de quâ diximus in Anglia: *altera* est Scotorum syluestrium qui degunt in montibus, hæcque Hi-

196 DE REGNO MAIORIS BRITANNIÆ,
bernica planè, eoque creditur à primis Scotis delata, de quâ postea
agemus in Hiberniâ.

§. 5. *Mores Scotorum.*

PAUCA hæc ex Boethij obseruationibus decerpimus.

Victus. Carnes semicoctas comedunt, aiunt enim in iis plus esse
fucci. Massam ex farinâ, butyro, caseo conflatam, duratamque fe-
rebant ad bellum, quam subinde lingeant. Helluones apud eos
aquis submergebantur. Quæ mulier infantem suum alere non
posset adulterij incurrebat notam.

Potus. In castris tantum licebat iis aquam bibere. Domi potionis
genus conficiebant, quod aquam viuam nuncupabant, ex thymo,
mentâ, aniso, herbisque patriis eliquatis.

Vestes. Semper capite nudo incedebant, quare apud eos nemo
caluus: nudis ferè pedibus ambulabant; si calceos induerent, eos
madefaciebant: lectum eis præbebat scamnum, aut pauimen-
tum. Chlamydem tantum hyeme adhibebant, eamque adstrictio-
rem.

Bellum. Omnia suis humeris ad bellum portabant. Arma erant
galea, lorica, clypeus ex ferro, aut corio: postremis temporibus
& sclopus, quo vt & gladio si quis carere deprehendebatur, loris
exdebat. Nobilissimi primi in acie stabant, si quis se subduxisset
è castris à quouis impunè necabatur. Dissipabantur facilè, sicut
& facilè reuocabantur ad signa. Nihil ex insidiis, omnia aperto
 Marte gerebant. Mulier nisi ferret vterum, maritum ad castra se-
quebatur.

Et hæc quidem de antiquis Scotis; nam ex Gallorum & An-
glorum commercio, iam politiores effecti sunt.

§. 6. *Politia Scotorum.*

IN Scotiam appulere Scythæ, quidquid refragentur Scaliger,
& Buchananus, frustra hunc Senecæ versum distorquentes,

Et carneos Scotobrigantas,
vbi vulgò legitur *Scuta Brigantas.* Sed vnde venerunt illi Scythæ?
Aliqui illos accersunt ex Hispaniâ, vnde expulsos aiunt per Con-
stantinum Magnum, idque ex Alphonfi Chronico conantur crue-

re. Alij ex Gothiâ, quæ tum Scythia dicebatur, vt colligitur ex lib. 2. Procopij, de bello Goth. Quidquid sit Hiberniam primò subierunt: exinde transierunt in partem Septentrionalem Britannia, vbi iuncti Pictis grauissima bella gessere cum Romanis, & Britannis cultioribus. Picti autem videntur indigenæ fuisse, & hoc accepisse nomen à corporibus *Pictis Glasto*, quod eruditè Camdenus probat. Hi autem Picti occupabant partem Meridionalem præsentis Scotia, cum Scoti Borealem incoherent. Sed cum Scotorum copiæ subinde nouæ ex Hiberniâ transmitterent, tandem exterminati sunt Picti regnante apud eos Kenneto filio Alpini.

Dicuntur autem Scoti semper paruiffe Regibus suis, qui à Fergusio I. ad Iacobum Mariæ Stuartiæ filium c v i i. à Buchanano numerantur. Regnum ad primogenitum Regis demortui deuoluitur, qui dicitur *Rosaye Dux*. Rex magni aliquid gerere nequit inconsulto *Panscotio*, seu *Parlamento*. Tutelam ipse gerit Nobilium, filiorum ad annum 21. filiarum ad 14. & tum eorum bona fisco addicuntur, quod tutelæ genus *Vardam* vocant, nos *la garde noble*. *Panscotium* autem constat ex *Ecclesiasticis*, hoc est Episcopis, Abbatibus, Prioribus; *Dominis temporalibus* scilicet, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Vice-Comitibus, & Baronibus; denique ex *delegatis ciuitatum*. Vnicum hîc iustitiæ forum, vulgò *The-Session*.

CAPVT IV.

Hibernia.

EADDEM quoque hîc, quæ in Scotiâ consideranda sunt.

§. 1. *Nomen Hiberniæ.*

EAM Britanni *Ynerdon* appellant, Angli *Ireland*, indigenæ *Erin*: Apud Poëtas Hibernicos & fabulosos historiarum scriptores *Bannay* dicitur, vnde facta vox *Allabanny*, altera *Hibernia*, quod nomen concessum esse Scotia supra vidimus. Quod autem *Zephyri Regnum* eam Giraldus dixit, poëticè locutus est.